

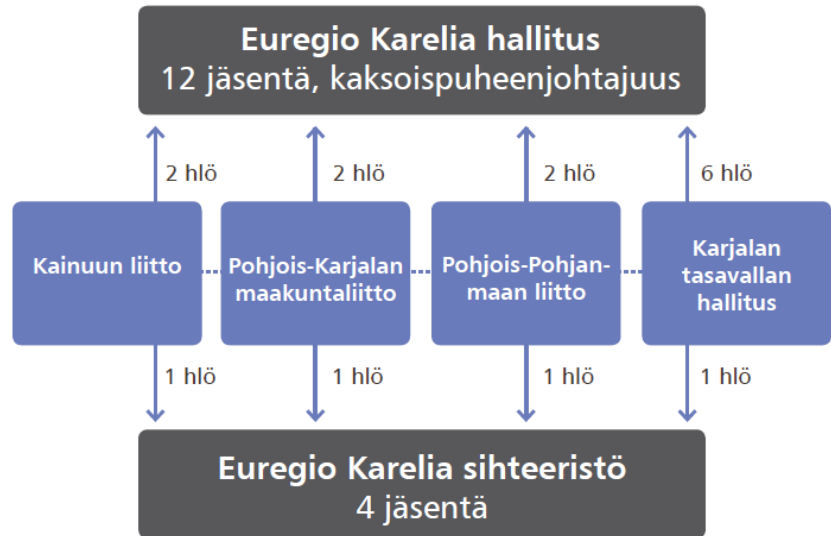
Euregio Karelia -yhteistyötä 20 vuotta

Euregio Karelian uusi yhteistyöstrategia 2021-2027

Euregio Karelia pähkinänkuoressa

- Kainuun, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Karjalan tasavallan välinen yhteistyöalue
- Perustettu 24.2.2000 solmitulla sopimuksella
- Ensimmäinen EU:n ja Venäjän väliselle maarajalle perustettu euregio-alue
- Tavoitteena raja-alueiden kehittämistä edistävien yhteistyösuunnitelmien ja projektien valmistelu ja toteuttaminen, yhteistyötä haittaavien esteiden poistaminen sekä yhteinen edunvalvonta
- Vuonna 2020 puheenjohtajat Kainuu ja Karjalan tasavalta

Nykyisessä poliittisessa ja taloudellisessa tilanteessa alueyhteistyön rooli korostuu

Euregio Karelia on

- poliittinen foorumi, jolla laaja tehtävä edistää alueen yhteistyötä
- alueen edunvalvoja kansallisella ja kansainvälisellä tasolla Suomessa, Venäjällä ja EU:ssa. Tavoitteena on mm. rajanylitysten ja liikenteen sujuvuus, viisumikäytäntöjen helpottaminen ja raja-alueiden elinkeinoelämän kehittäminen
- strategisen tason ohjaaja Karelia CBC-ohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa

www.euregiokarelia.com

<https://www.facebook.com/EuregioKarelia>

**Euregio Karelian toiminnan
pääsuunnat 2020**

Toiminta perustuu toiminnan
pääsuunnat 2020 –ohjelman
toteutukseen

Yhteistyön saavutuksia: esimerkkejä

Niiralan kansainvälinen ryp: Kuva: P-K rajavartiosto

- Euregio Karelian välityksellä luotu aidosti rajanylittävät rahoitusohjelmat
- Rajalle johtavien teiden saaminen federaation teiksi
- Kunnostettu rajanylityspaikkoja ja niille johtavia teitä
- Luotu yhteistyöfoorumi raja-alueiden yhteiseksi kehittämiseksi

Strategiaprosessi ja aikataulu

- 09/2018 Euregio Karelian hallituksen päätös käynnistää uuden strategian valmistelu
- 02/2019 Euregio Karelian hallitus
- 10/2019 Kysely sidosryhmille
- 12/2019 Toimintaympäristön kuvauksen 2014-2019 ja strategian rakenteen esittely hallitukselle
- 12.5. strategialuonnos Euregio Karelian hallituksen kommenteille (22.5. mennessä), myöhemmin myös muille sidosryhmille.
- 28.5.2020 esittely Kainuun SOVA-työryhmälle
- Lokakuussa 2020 maakuntahallitusten käsittely?
- Tavoitteena: 26.-27.11. Euregio Karelian hallitus hyväksyy strategian Kostamuksen Business Forumin yhteydessä

Euregio Karelian hallitus 15.2.2019
Joensuu

Euregio Karelia alueen vahvuudet

- Yhteinen kulttuuriperintö (Kalevala, karjalaisuus, ortodoksisuus)
- Yhteistyön pitkät perinteet ja myönteiset kokemukset, tasavertainen kumppanuus ihmisten välisessä yhteistyössä luovat edellytykset kehittyvälle toimintaympäristölle
- Yhteinen raja, jossa kolme maantien ja kaksi rautatien kansainvälistä rajanylityspaikkaa; rajanylityspaikkojen toimivuuteen on investoitu (rajan ylittävän yhteistyön sujumisen edellytys)
- Hyvät naapurisuhteet ja toimivat suhteet viranomaisten välillä
- Runsaat luonnonvarat
- Monipuolinen ja monimuotoinen luonto, kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden välinen rajanylittävä yhteistyö
- Korkeatasoinen ja monipuolinen opetus ja TKI-toiminta
- Tiivis pohjoisten alueiden välinen yhteistyö (Euregio Karelia, Barents, Pohjoinen ulottuvuus)

Euregio Karelia alueen heikkoudet

- Puutteet kielen ja kulttuurin tuntemuksessa ja osaamisessa
- Ennakkoluulot, näköalattomuus rajan ylittävässä yhteistyössä ja liiketoiminnassa
- Pitkät etäisyydet päämarkkinoille, hidas talouskasvu
- Puutteet infrastruktuurissa ja liikenneyhteyksissä
- Viisumikäytäntöjen helpottaminen ei toteudu vastavuoroisesti (vrt. Venäjä – EU, Schengen); viisumikäytännöt ja rajamuodollisuudet hidastavat yhteistyötä
- Laaja harvaan asuttu alue
- Väestön ikärakenne, huoltosuhteen heikkeneminen, nuorten poismuutto trendinä jatkuu, ”brain drain” alueelta poispäin; osaavan työvoiman puute heikentää alueiden elinvoimaisuutta molemmilla puolilla rajaa
- Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma ja paikallisesti korkea työttömyys
- Alueen omien rahoituslähteiden vähäisyys

Euregio Karelia alueen mahdollisuudet

- Kuntien välisen yhteistyön vilkastuminen tuo uusia toimintamuotoja ja mahdollisuuksia raja-alueen yhteistyöhön
- Nuoret mukaan kulttuuriyhteistyöhön
- Karjalan tasavallan edelläkävijäalueiden (TOR) luomat mahdollisuudet vilkastuttavat yritys yhteistyötä ja investointeja
- Tietoliikennepalveluiden, etäpalveluiden ja etätyön kehittyminen elävöittää raja-alueita
- Palveluinfrastruktuurin sekä liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien parantuminen; ml. Koillisväylän datakaapelin tuomat mahdollisuudet
- Sähköisen viisumin käyttöönotto koko Venäjän alueella; rajamuodollisuuksien helpottuminen vilkastuttaa merkittävästi kulttuuriyhteistyötä, matkailua ja liiketoimintaa

Euregio Karelia alueen mahdollisuudet

- Luonnonvarojen jalostusasteen nousu alueella
- Luonto- ja hyvinvointipalveluiden ja matkailun maailmanlaajuinen suosion kasvu
- Ilmastokestävän toiminnan, kiertotalouden ja uusiutuvan energian käytön mukanaan tuomat mahdollisuudet
- Oppilaitosten ja yritysten välisen yhteistyön laajeneminen rajat ylittäväksi
- Aktiivinen osallistuminen Barentsin yhteistyöhön laajentaa Euregio Karelian toimintakenttää ja vahvistaa sen asemaa kv-yhteistyössä ja arktisella alueella
- EU:n ja Venäjän rajayhteistyöohjelmien jatkuminen, Euregio Karelia strategisena ja poliittisena voimavarana rajan ylittävässä yhteistyössä

Euregio Karelia alueen uhkat

- Väestön alueellisen keskittymisen jatkuminen
- Rahoitusinstrumenttien ja -resurssien väheneminen Euregio Karelian alueella
- Päätöksenteon etääntyminen alueelta
- Liiketoimintaympäristössä tapahtuvat ennakoimattomat muutokset ml. pakotepolitiikka ja valuuttakurssit
- Äkillinen ja ennakoimaton matkailuun ja liike-elämän yhteistyöhön vaikuttava tekijä, esim. pandemia (vrt. covid-19 vaikutukset)

Euregio Karelia tavoitetila 2027

- Euregio Karelia on kansainvälisesti tunnettu ja tunnustettu EU:n ja Venäjän välisen yhteistyön toimija
- Rajaliikenne ja rajanylitys on saatu sujuvammaksi
- Alueen palvelutarjonta on löydettävissä digitaalisesti ja saavutettavissa eri kielillä
- Nuori koulutettu väestö haluaa perustaa perheen ja asettua asumaan alueelle turvallisen ja puhtaan ympäristön takia.
- Yritykset investoivat alueelle ympäristön resursseja kestävällä tavalla hyödyntäen
- Alueen asukkaiden näkemykset ja viisaus on käytössä sekä alueen että valtakunnan kehittämistyössä
- Kiertotalouden ja uusituvan energian ratkaisut mahdollistavat tavoitteet hiilineutraalisuudesta. YK:n kestävä kehitys tavoitteet 2030 on saavutettu.

Keinoja tavoitetilan saavuttamiseksi

- Alueiden yhteisiä intressejä edistävä edunajaminen
- Toimintaohjelman toteutumista tukevat hankkeet, erityisesti rajan ylittävät yhteishankkeet
- Aktiivinen ja monipuolinen tiedottaminen toiminnasta ja tuloksista
- Euregio Karelian positiivinen kansainvälinen kuva ja yhteistyöalueen tunnettuus
- Kannanotot
- Mahdollisia rahoituslähteitä:
 - EU:n raja-alueohjelmat, kuten (mm. Karelia-, Kolarctic- ja Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelmat, Interreg Itämeren alueen ohjelma)
 - EU:n uudet puiteohjelmat 2021 – 2027
 - Kansainvälinen rahoitus, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD), Pohjoismaiden investointipankin (NIB), Pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiön (NEFCO), Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Euroopan investointipankin (EIB) rahoitus
 - Kansallinen ja alueellinen rahoitus Suomen ja Venäjän puolelta

Edunajamisen kärjet

- Vaikutetaan keskushallintojen suuntaan riittävien kansallisten resurssien saamiseksi rajan ylittävään yhteistyöhön molemmin puolin rajaa
- Varmistetaan rajanylittävän yhteistyön EU-ohjelman jatkuminen alueella vuoden 2027 jälkeen
- Edistetään aktiivisesti viisumikäytäntöjen helpottamista
- Edistetään Euregio Karelian liikenne- ja logistiikkakäytävien entistä parempaa liittymistä Barentsin alueen liikennekäytäviin ja TEN-T-verkkoon
- Edistetään henkilöliikenteen käynnistymistä Niirala-Värtsilän ja Vartius-Kivijärvi rajanylityspaikkojen kautta (Petroskoi-Joensuu, Petroskoi-Kostamus-Kajaani-Oulu, Sortavala-Matkaselkä-Niirala-Joensuu -höyryjuna)

Edunajamisen kärjet

- Vaikutetaan nykyisten henkilöliikenteen junayhteyksien säilyttämiseen ja uusien junavuorojen lisäämiseen Euregio Karelian alueelle Moskovasta, Keski-Venäjältä, Pietarista ja Helsingistä
- Itärata -hankkeen suunnittelun käynnistäminen tavoitteena nopeat yhteydet Joensuusta, Kajaanista ja Kuopiosta Helsinkiin ja Pietariin
- Edistetään korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten välistä rajan ylittävää yhteistyötä korkeatasoisen koulutuksen ja osaavan työvoiman riittävyyden turvaamiseksi ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan tutkimustiedon tuottamiseksi alueella
- Edistetään ilmastokestävää toimintaa alueella
- Edistetään yhteisen kulttuuriperinnön säilyttämistä tukevia toimenpiteitä alueella
- Vaikutetaan edunajamisen keinoin resurssien kohdentumiseen alueen väestön terveyttä ja hyvinvointia lisääviin toimiin.

Toimivat ja sujuvat liikenne- ja tietoliikenneyhteydet

- Valmistautuminen sähköisen viisumijärjestelmän käyttöönottoon Venäjälle matkustettaessa ja sen mukanaan tuomaan liikennemäärien kasvuun
- Maantieliikenteessä edistetään yhteistyössä:
 - tarvittavien investointien saamista Niirala-Värtsilä-, Vartius-Lyttä- ja Kuusamo-Suoperä -kansainvälisten maantierajanylityspaikkojen toimitilojen, muun infran ja tietoliikenneyhteyksien peruskorjaamiseksi ja kehittämiseksi
 - Euregio Karelia alueen kansainvälisille maantierajanylityspaikoille johtavien teiden kunnon parantamista
 - raja- ja tullitarkastusten sujuvoittamista henkilö- ja tavaraliikenteessä
 - tilapäisistä rajanylityspaikoista Inari-Inarin kehittämistä ja Parikkala-Syväoron rajanylityspaikan avaamista kansainväliselle liikenteelle resurssien salliessa
- Rautatieliikenteessä tuetaan erityisesti seuraavia hankkeita:
 - Niirala-Värtsilän ja Vartius-Kivijärvi rautatierajanylityspaikkojen infran parantaminen huomioiden tavaraliikenteen lisääntyminen ja matkustajajunaliikenteen tavoiteltu käynnistyminen
 - Lietmajärvi-Kochkoma -radan sähköistys ja käyttöönotto
 - Volhovstroi-Petroskoi-Murmansk – radan tavarakuljetuskapasiteetin lisääminen

Toimivat ja sujuvat liikenne- ja tietoliikenneyhteydet

- Lentoyhteyksien kehittämisessä ensisijaista:
 - nykyisten lentoyhteyksien säilyttäminen alueen kansainvälisillä lentokentillä
 - alueen kansainvälisten lentokenttien infran ja palvelutason kehittäminen
 - Petroskoi-Helsinki-Petroskoi -lentoyhteyden jatkon turvaaminen vuoden 2020 jälkeen
 - uusien kansainvälisten lentoreittien avaaminen Euregio Karelian alueelle
- Vesiliikenteessä tärkeimpiä kehittämiskohteita:
 - syvämerisataman rakentaminen Belomorskiin ja merisataman Vienan Kemiin
 - Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen ja vedenpinnan nosto
 - sisävesiliikenteen kehittäminen (rahtikuljetukset, matkustajaristeilyt esim. Laatokka-Saimaa -risteilypaketit)
- Tietoliikenneyhteyksien nopeuden ja toimintavarmuuden lisäämiseksi edistetään:
 - Koilliskaapelin toteutumista Euroopasta Kiinaan ja Japaniin Venäjän pohjoispuolitse Suomen (ja Kajaanin) kautta
 - laajakaistayhteyksien edelleen kehittämistä Suomessa: kaikilla kotitalouksilla tulisi olla mahdollisuus käyttää vähintään 100 Mbit/s yhteyksiä vuoteen 2025 mennessä.

Kilpailukykyinen ja uudistuva elinkeinoelämä

- Osaavan työvoiman turvaaminen rajan molemmin puolin
- Rajanylittävien liiketoimintaympäristöjen kehittäminen, kaupan lisääminen ja alihankintayhteistyön kehittäminen
- Yritysten ja TKI-organisaatioiden välisen yhteistyön lisääminen
- Cleantech (uusiutuva energia, biotalous, vesiosaaminen, energiatehokkaat prosessit, koneet ja laitteet, jätehuolto ja kierrätys, kestävä kaupunkirakentaminen, luontomatkailu)
- Yhteisten matkailutuotteiden, tapahtumien ja markkinoinnin kehittäminen
- Investointien houkuttelu Euregio Karelia alueelle mm. TOR-alueiden etuuksia ja Business Finlandin tukia hyödyntämällä
- Tuotannon modernisointi
- Uudet digitaaliset ratkaisut
- Eri toimialojen välinen yhteistyö ja uudet ratkaisut

Puhdas ympäristö, monimuotoinen luonto, ja ilmastokestävä toiminta

- Luonnonsuojelualueiden välinen rajanylittävä yhteistyö ja luontomatkailun kehittäminen
- Metsien kestävä monikäyttö (biomassojen hyödyntäminen, kestävä luonnonvarojen käyttö, metsien virkistyskäyttö, biodiversiteetin säilyttäminen)
- Kiertotalous ja vähähiiliset ratkaisut (ilmastokestävä toiminta, ilmastonmuutokseen varautuminen, energiatehokkuus jne.)
- Cleantech, uudet/innovatiiviset teknologiat jätehuollon alalla
- Jätteiden vähentäminen
- Kierrätyksen ja kiertotalouden edistäminen
- Vesihuollon kehittäminen
- Viihtyisä asuinympäristö (kaupungit ja kunnat)

Arjen hyvinvointi ja lisääntyvä kansalaisten välinen vuorovaikutus

- Kansanterveyden suojeleminen tartuntatautien ja ei-tarttuvien tautien leviämistä ehkäisemällä ja valvomalla
- Terveellisen elämäntapojen edistäminen
- Ennaltaehkäisevä työ lasten ja nuorten parissa mm. syrjäytymisen ehkäisemiseksi
- Yhteiskunnallisten palveluiden saatavuuden ja laadun turvaaminen harvaan asutuilla alueilla (sosiaalipalvelut, terveydenhoito, kulttuuripalvelut, koulutus, jätehuolto, liikenteen palvelut jne.)
- Terveys- ja hyvinvointipalvelujen saatavuuden parantaminen mm. digitaalisia palveluja kehittämällä
- Erityisryhmien huomioon ottaminen, hyvinvoinnin parantaminen ja vammaisten integrointi yhteiskuntaan
- Väestön korkean elintason turvaaminen Euregio Karelian alueella

Arjen hyvinvointi ja lisääntyvä kansalaisten välinen vuorovaikutus

Kulttuuri:

- Aktiivinen rajan ylittävä kulttuurivaihto
- Projektitoiminnan kehittäminen
- Karjalaisen ja kalevalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen nuorison keskuudessa ja sen uusien muotojen vahvistaminen ("moderni karjalaisuus", Kalevala uusissa konteksteissa)
- Kulttuurin tuottamisen ja levittämisen uudet muodot, palveluinnovaatiot
- Rajanylittävä elokuva- ja musiikki- ja tapahtumatuotanto

Arjen hyvinvointi ja lisääntyvä kansalaisten välinen vuorovaikutus

Kuntien yhteistyö, kansalaisjärjestöjen yhteistyö:

- Aktiivinen rajan ylittävä vuorovaikutus
- Tietojenvaihto
- Yhteisten tapahtumien järjestäminen molemmilla puolilla rajaa, vierailut rajan yli
- Rajafoorumien pilotointi Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla – rajafoorumi rajat ylittäväksi?

Läpileikkaavat teemat: nuorisoyhteistyö

- Ympäristön suojeluun liittyvän rajat ylittävän yhteistyön, kuten esimerkiksi kesäkoulun, luominen nuorille
- Koulujen rajat ylittävän yhteistyön tukeminen (esimerkkejä aiemmista: Joensuu-Sortavala, Joensuu-Petroskoi, Tohmajärvi-Kitee-Sortavala, Scifest -tiedetapahtuma)
- Barents-yhteistyön ja Barentsin nuorisoneuvosto BRYC:n kautta tehtävien yhteisten hankkeiden ja tapahtumien tukeminen
- Ruohonjuuritason pienten toimijoiden ja nuorisoryhmien tukeminen kuvataiteen, musiikin, teatterin, elokuvan, mediataiteen ja perinnekulttuurin aloilla
- Nuoret uudistamaan Kalevala-brändiä ja kirjallisuusturismia
- Nuorten kansainvälisen yhteistyön tukeminen opiskelijajärjestöjen kautta

Läpileikkaavat teemat: laadukas koulutus

- Suomen ja Venäjän korkeakouluopiskelijavaihdon lisääminen ja vaihtomahdollisuuksista tiedottaminen
- Venäjän ja suomen kielen opiskelun markkinointi nuorille tulevaisuuden työelämän kannalta
- Karjalan tasavallan ja Suomen molemmin puolisen kulttuurisen tunnettuuden lisääminen aikuis- ja täydennyskoulutusta lisäämällä
- Yritysyhteistyön ja ketterän kaupallistamisen osaamisen nosto mikroyrittäjäyyskoulutuksella
- Digitalisaation hyödyntäminen koulutuksen kehittämisessä
- Konservatorioiden ja musiikkitapahtumien yhteistyön kehittäminen
- Koulutusorganisaatioiden huippuosaamisen koulutusviennin lisääminen ja kansainvälistymisen edistäminen

Läpileikkaavat teemat: tutkimus- ja kehitys- ja innovaatioyhteistyö

- Itämerensuomalaisten kielten ja kulttuurin tutkimukseen, koulutukseen yhteistyön ja tunnettuuden lisääminen
- Rajat ylittävä tiedonvaihto ja seuranta ympäristön muutoksessa kuten ympäristön tilaa, biodiversiteettiä, metsäpaloja, vieraslajeja ja ilmastomuutosta koskien
- Kiertotalouden mahdollisuudet ilmastonmuutoksen torjunnassa – tietotaidon ja osaamisen jakaminen
- Terveiden ja hyvinvoinnin yhteistyöverkostot esimerkiksi pandemian tilanteen ennakoinnissa
- Tulevaisuuden energiaratkaisut ja niiden tutkimusyhteistyö
- Innovaatioympäristöjen ja osaamiskeskittymien rajan ylittävä yhteistyö.

Kiitos!
Спасибо за внимание!